

ارائه ی یک روش داده کاوی حجیم بر مبنای متن کاوی و آنالیز احساسات به منظور شناسایی رفتار هکرها

ماشالله فرخی طامه¹، عبدالرضا رسولی کناری²،
محبوبه شمسی³

1- دانشجوی کارشناسی ارشد نرم افزار، دانشگاه صنعتی قم

2- دکتری نرم افزار، عضو هیئت علمی دانشگاه صنعتی قم

3- دکتری نرم افزار، عضو هیئت علمی دانشگاه صنعتی قم

Mft13802@gmail.com

چکیده

در این پژوهش یک روش داده کاوی حجیم بر مبنای متن-کاوی و آنالیز احساسات به منظور شناسایی رفتار هکرها بررسی شده است. در روش پیشنهادی در این پژوهش در مرحله ابتدایی پیش پردازش قرار دارد. دلیل استفاده از پیش پردازش این است که در بین داده های موجود متن هایی قرار دارند که یا ناقص هستند و یا قابل استفاده نیستند و همچنین بایستی ریشه یابی افعال نیز در این مرحله استفاده گردد. در مرحله دوم کاربران با استفاده از رگرسیون به پنج دسته تقسیم می شوند. در مرحله بعد با استفاده از الگوریتم tf-idf وزن کلمات را مشخص و بیان می کنند که توزیع کلمات در متن به چه صورت بوده است. در مرحله آخر تحلیل احساسات و تعیین نظر مثبت و یا منفی کاربران بوده است. برای شبیه سازی این روش از نرم افزار متلب استفاده شده است. نتایج نهایی این روش بیان می کند که میزان خطای مربعات در این روش مقدار 0.32 بوده است و میزان دقت به دست آمده در این روش 90.9 درصد اعلام شده است. کارایی این روش در بین روش های مقایسه شده دارای مقدار بسیار بهتری است و نتایج خوبی را نمایش می دهد.

کلمات کلیدی: داده کاوی، متن کاوی، آنالیز احساسات، هکرها

1. مقدمه

امنیت سایبری یکی از موضوعات حساس و مهمی است که کل یک جامعه را چه از نظر فردی و چه از نظر گروهی، از نظر صنعتی و غیره تحت الشعاع قرار می دهد. انجمن اقتصاد مسئله ی امنیت

سایبری را هم تراز با مسائل اقتصادی و سیاسی قرار داده است. گزارش های خبری مربوط به هکرهای اینترنتی که اطلاعات کاربران را تهدید می کنند و از جرائم اینترنتی اهداف بلندپروازانه-ای را دنبال می کنند، به وقایع روزمره تبدیل شده است. مطالعاتی که اخیرا در حوزه امنیت سایبری صورت گرفته است نشان می دهد که ارزیابی رفتار و عملکرد هکرها بر مقابله با آنها و امنیت سایبری کمک شایان توجهی خواهد نمود. نمونه ای از خفاکاران اینترنتی هکری است که بصورت آنلاین به شبکه های اجتماعی وارد می شوند و ابزارها و تکنیک های مدرنی که در هک کردن اطلاعات در اختیار دارند را در بین سایر کاربران شبکه به اشتراک می گذارند. بنابراین تهدید اینترنتی هوشمند به عنوان تهدید اینترنتی مربوط به کامپیوترها، شبکه ها و فنآوری اطلاعات بصورت گسترده ای امروزه مطرح است. بنابراین سازمان ها و ارگان های مختلف نیازمند رویکردی قدرتمند به منظور آنالیز و تجزیه و تحلیل تهدید اینترنتی هوشمند یا CTI هستند تا بتوانند بر توانمندی و قدرت امنیت سایبری خود بیافزایند. آنها به تدریج یاد می گیرند از تجزیه و تحلیل پیشرفته CTI که شامل تجزیه و تحلیل دقیق شبکه های تاریک، پیام های فروم و انجمن های چت اینترنتی است، آگاه باشند. این رویکردها مفیدتر از ابزارها و نرم افزارهای سنتی شناسایی حملات مخرب به شبکه است که پس از وقوع یک تهدید عملیاتی می شوند [1].

2- تئوری و پیشینه تحقیق

انجمن ها یا فروم های مربوط به هکرها یک بستر مناسبی را برای به اشتراک گذاری ابزارها و قابلیت های هک و خرابکاری فراهم می آورد. در تحقیقاتی که در این زمینه صورت گرفته است، مطالعات تنها بر روی مشاهداتی از این انجمن ها صورت گرفته است که بصورت واضح و مشخص قابل دیدن است. اما آنچه که در این پژوهش در نظر گرفته شده است، پا را فراتر نهاده و به آنالیز محتوای پیام ها، درک احساسات و غیره برای شناسایی بهتر هکرها و رفتار آنها است. به عبارت دیگر رویکرد مورد نظر در این پژوهش این قابلیت را بدست می دهد که بتوان ویژگی های ویژه ای هر یک از هکرها را بدست آورد. براساس ویژگی های مفهومی متن های منحصر به فرد هر هکر و آنالیز احساسات پست های فروم و همچنین ویژگی های هر انجمن مربوط به هکرها، یک مدل طبقه بندی برای پیش بینی نقش احتمالی یک هکر در انجمن بدست می آید. اما آنچه که به عنوان قدم اول راهکار ارائه شده در این پژوهش مطرح است، شناسایی انجمن ها و گروه های هکر یا انجمن های سیاه برای آنالیز احساسات و متن کاوی پیام های ارسال شده توسط آنها است [1].

اساس نظر روش پیشنهادی بر اساس مطالعه ی رهبری انجمن ها قرار دارد که از دو منظر قابل بحث است: رهبری در انجمن های عملیاتی و نظریه کنترل و رهبری در شبکه های خرابکاری اینترنتی. در یک انجمن عملیاتی، توسعه بستگی به پویایی داخلی و همچنین توانایی رهبر دارد. این انجمن عملیاتی دارای یک مجموعه ای ویژگی ها است نظیر: حل سریع مشکلات موجود برای هکرها، توسعه ی مهارت های حرفه ای هکرها، انتقال شیوه های مدرن و جدید برای اعضای انجمن و ارائه ی ابزارهایی که توسط یک هکر طراحی و ساخته شده است و اشتراک آن بین سایر اعضای انجمن. اغلب رهبران قادر به حل و فصل اختلافات میان اعضای خود و یا برطرف کردن مشکلات در انجمن خود هستند. بنابراین در رویکرد پیشنهاد شده در این پژوهش با آنالیز متن کاوی و آنالیز احساسات رفتار هکرها از نقطه نظر رهبری انجمن هکرها مورد بررسی و آنالیز قرار می گیرد.

از طرف دیگر رویکرد بعد تئوری کنترل است. بصورتی که یک کاربر می تواند با شناسایی هکرها و اعضای انجمن، اطلاعات اشتراکی را دستکاری کند و به این ترتیب رفتار هکرها را کنترل و هدایت نماید. این رویکرد نیز یک راهکار دیگر در شناسایی رفتار و برخورد با هکرها است. این رویکرد نیز در این تحقیق پیشنهادی بر اساس آنالیز احساسات هکرها در انجمن در نظر گرفته شده است [2].

در زمینه تحلیل احساسات کارهای بسیاری انجام شده است. که هر کدام در یک زمینه و با یک خروجی مقبولی بوده اند ولی در هیچیک دقت صد در صد وجود ندارد. به همین دلیل تحقیق در این زمینه ادامه دارد. در منبع شماره [3] جداسازی متن می تواند یک جنبه بسیار مفید برای استخراج اطلاعات مفید از اسناد متنی باشد. ایدئولوژی تشریح متنی، همان شیوه ای است که مردم در مورد یک متن خاص فکر می کنند. این فرآیندی است که در آن داده ها به عنوان مثبت یا منفی طبقه بندی شده اند. مقدار زیادی از داده ها (بررسی ها) در وب موجود است که می تواند مورد تجزیه و تحلیل قرار گیرد تا مفید باشد. این روش می تواند به طور خاص برای بازاریابی، کسب و کار، وجوه مفید باشد، زیرا که باعث می شود تا تحلیل موضوع مورد نظر را به سادگی بررسی کنیم. در عصر امروز اینترنت، بسیاری از افراد می توانند با یکدیگر ارتباط برقرار کنند. اینترنت برای ما امکان اتصال و تشخیص افتراء را فراهم کرده است. اینترنت پلت فرم بسیار زیادی را ارائه می دهد که از طریق آن نظرات از افراد مختلف می تواند از طریق انجمن ها، وبلاگ ها و سایت های شبکه اجتماعی گرفته شود. در این مقاله، استفاده از Tweepy و TextBlob به عنوان یک کتابخانه پایتون برای دسترسی و طبقه بندی تویت ها با استفاده از Naïve Bayes، یک تکنیک یادگیری ماشین پیشنهاد می شود. تکنیک ما به منظور

ساده کردن روند تجزیه و تحلیل، خلاصه سازی و طبقه بندی است. در منبع شماره [4] و در سال 2016 استفاده از روش های یادگیری با ناظر مانند svm^1 و knn^2 در نظر کاوی مشتریان بیان شده است. در این روش عقاید مشتریان مخابراتی اردن که در سایت فیس بوک ثبت شده است با این روش تحلیل و تجزیه شده است. زبان مورد تجزیه و تحلیل در این روش انگلیسی بوده است. در منبع شماره [5] استفاده از تحلیل احساسات در یادگیری زبان دوم بیان شده است. برای این کار با استفاده از روش های یادگیری ماشین برای هر کلمه هم معنی و یا تعریف آن بیان می شود. دقت در این روش نیز بسیار خوب بوده است. دلیل این بهبود دقت استفاده از آنتالوژی در این روش می باشد. در منبع شماره [6] نظرات را در ارتباط با یک محصول خاص مورد بررسی قرار داده اند. در ابتدای کار ورود دیتاست و انجام پیش پردازش است. این پیش پردازش همانند منابع قبل است. در مرحله بعد تمامی پاسخ ها به یک موضوع خاص را پیدا می کنیم. این کار با استفاده از پیدا کردن @ در توییت ها صورت می گیرد. در مرحله بعد ریشه یابی این جملات است. سپس این پاسخ ها را به صورت درختی ریشه یابی کرده و ریشه را پیدا می کنیم. در مرحله بعد پیدا کردن توییت هایی که مستقیماً برای این کار ارسال نشده اند می باشد. سپس بر اساس پارامترها قابلیت اطمینان و طول و میانگین کلمات وزن دهی صورت می گیرد و نظرات طبقه بندی می شوند. در این روش در مرحله اول دیتاست وارد سیستم شده و عمل پیش پردازش انجام می شود و سپس نام شخصی را که می خواهیم اطلاعات در مورد این شخص را بررسی کنیم که آیا نظرات درباره این فرد مثبت بوده است یا خیر وارد کرده و در مرحله بعد با استفاده از اکانت توییت وادر شده و به داده های واقعی دسترسی پیدا می کنیم و سپس با استفاده از الگوریتم ناوی بیزی طبقه بندی اطلاعات صورت می گیرد. این روش به دلیلی اینکه از اطلاعات واقعی استفاده می کند برای محدودیت است. در منبع شماره [7] برای تجزیه و تحلیل یادداشتهای نویسنده از روش های یادگیری ماشین استفاده شده است. این نظریات متعلق به کسانی بوده است که در درس های آنلاین شرکت کرده اند و نظرات خود را بیان نموده اند. نظرات بیان شده عبارتند از: خسته کننده و جذاب و ... برای تحلیل نظرات در این منبع از روش های یادگیری با ناظر و بدون ناظر استفاده شده است و در انتها نتایج با هم مقایسه شده اند. نتایج به دست آمده نشان داده اند که جنگل تصادفی بیشترین دقت را داشته است. در منبع شماره [8] تجزیه و تحلیل متن های زبان چینی با استفاده از الگوریتم LSTM و L2 انجام گرفته است. بسیاری از روش ها برای تحلیل

¹ Support vector machine

² K- nearest neighbor

احساسات در زبان انگلیسی نتایج بسیار خوبی را به دست آورده است اما در زبان هایی به غیر از انگلیسی این نتایج خوب نبوده اند لذا، تحقیقات در این زمینه همچنان ادامه دارد. در تحلیل متن ها با زبان هایی به غیر از انگلیسی ممکن است برخی واژه ها شناسایی نشوند و یا کلا دقت سیستم پایین باشد. این الگوریتم دقت بسیار بالایی را در نتایج نشان داده است. در منبع شماره [9] استفاده از رسانه های اجتماعی به بخشی جدایی ناپذیر از روال روزانه در جامعه مدرن تبدیل شده است. پورتال های رسانه های اجتماعی شامل سیستم های عمومی قدرتمند است که مردم می توانند آزادانه نظرات و احساسات خود را در مورد موضوعات مختلف با جمعیت های زیادی به اشتراک بگذارند. در منبع شماره [10] برای نظر کاوی ده هزار توییت سایت تویتر از ابزار knime استفاده شده است. knime ابزاری بسیار قدرتمند در زمینه داده کاوی است که بصری سازی زیادی دارد و استفاده از آن بسیار راحت و آسان است. روش استفاده شده همان روش های یادگیری ماشین هستند. در این تحقیق فاکتورهای اساسی در شناسایی و تجزیه و تحلیل هکرها مورد بررسی قرار می گیرد. این رویکرد بر اساس آنالیز متنی، استخراج متن از انجمن ها و تجزیه و تحلیل احساسات قرار دارد. هر پیام انجمن به یک موضوع بحث مرتبط است و توسط کاربر نوشته شده است. بنابراین پیام های فردی را تبدیل کرده و فاکتورهای اصلی در متن کاوی را برای هر کاربر دسته بندی می نمایم. بر اساس ارزیابی پیام های فردی، اقدامات زیر بر اساس انجمن را تعریف می کنیم: تعداد موضوعات درگیر، متوسط طول پیام، تعداد کل پیام ها، مدت زمان. سپس با بکارگیری الگوی متن کاوی، یک مجموعه از واژگان هکرها ایجاد می شود و ارتباط محتوای پیغام هر کدام را با این مجموعه مورد آنالیز قرار می دهیم. سپس، آنالیز احساسات را بر روی پیام اجرا می کنیم و آن را برای ایجاد طبقه بندی هکرها بر مبنای نقشی که دارند، اعمال می کنیم. هر یک از این ویژگی ها به عنوان یک فرضیه در مدل در نظر گرفته می شود [2].

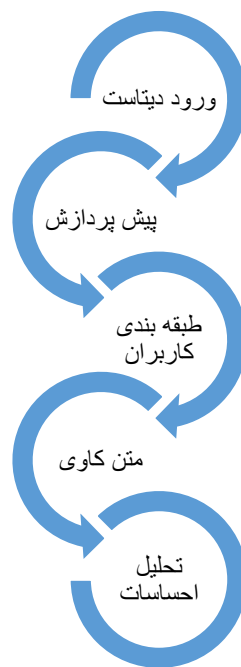
3- مواد و روش ها

می توانیم گام های اجرایی برای روش پیشنهادی در مدل آزمایشگاهی را بصورت زیر در نظر می گیریم:

1. یک انجمن سیاه یا یک انجمن مربوط به هکرها در نظر گرفته می شود.
2. پیام های فردی ارسال شده در این انجمن یا فروم را بصورت مجزا در نظر می گیریم.
3. ارتباطات پیام را از طریق ارائه الگوی متن کاوی بدست می آوریم.

4. مجموعه ی واژگان مربوط به هکرها را شکل می دهیم.
 5. آنالیز و تجزیه و تحلیل احساسات را بر روی پیام های ارسال شده توسط رهبر انجمن انجام می دهیم.
 6. رفتار هکرها در یک انجمن را بدست آورده و پیش بینی می کنیم.
- از نرم افزار متلب به منظور تجزیه و تحلیل رویکرد پیشنهادی استفاده می شود. رویکرد متن کاوی بر مبنای الگوی شناسایی کلمات کلیدی، کلمات پرکاربرد، خلاصه سازی و غیره در نرم افزار متلب اجرا می شود. مجموعه ی واژگان هکرها بر اساس آنالیز پیام های ارسال شده در فروم بصورت یک متن در نظر گرفته شده و توسط نرم افزار متلب استخراج و در یک مجموعه ذخیره می شود. سپس بر اساس آنالیز احساسات بر روی پیام های ارسال شده توسط رهبر انجمن، رفتار هکرها از نظر رفتاری که بصورت معمول در برابر مشکلات بوجود می آید، بدست خواهد آمد.

شکل 1- دیاگرام روش پیشنهادی

در ابتدا نیاز است تا مجموعه داده ای وجود داشته باشد تا به عنوان ورودی، به سیستم پیشنهادی، داده شود. تحقیق پیش رو از مجموعه داده های توییت موجود در <http://www.sananalytics.com/lab/twitter-sentiment> استفاده می کند که این مجموعه داده دارای 5513 توییت طبقه بندی شده همراه با نظرات افراد می باشد. این داده بعد از عملیات نرمال سازی و یک فرمت مشخص و قابل فهم در محیط MATLAB، وارد می شود. سپس

عملیات استخراج ویژگی همراه با طبقه بندی انجام خواهد شد. در ابتدا داده ها به صورت حذف داده های پرت صورت می گیرد که با هدف کاهش خانه های خالی یا فیلدهای خالی از داده است. سپس متن های همه کاربران در یک فایل تجمیع می شود. این فایل به نام `normalized_dataset` ذخیره شده است. سپس کاربران به 8 دسته تقسیم می شوند که شامل موارد ذیل هستند:

1) کاربران خبره یا EXM^1 ، 2) کاربران پیشرفته یا AM^2 ، 3) کاربران متوسط یا IM^3 ، 4) کاربران عضو یا Me^4 ، 5) کاربران تازه کار یا Be^5 ، 6) کاربران تازه وارد یا NW^6 ، 7) کاربران معلق یا SU^7 و 8) کاربران ممنوع یا Ba^8 . این طبقه بندی و استخراج ویژگی به طور همزمان با مدل رگرسیون لجستیک صورت می گیرد. متغیرهایی که برای رگرسیون لجستیک مورد استفاده قرار می گیرد به شرح زیر است:

جدول 1-متغیرهای رگرسیون لجستیک

مقدار	شرح	متغیر
[7x4 double]		Support Vectors
[7 x 1 double]	فاصله اطمینان	alpha
0.1309	میزان اریب بودن داده ها	bias
@linear_kernel	تابع هسته	Kernel function

سپس درون این عملیات، وزن دهی و وزن شناسی لغات و جملات مبتنی بر TF-IDF انجام می شود. از جمله متغیرهایی که مورد بررسی واقع می شود، لغات، کلمات، جملات و به صورت کلی، تک تک واژه های موجود به عنوان نظر می باشند. همچنین ارزیابی ویژگی های حاصل از طبقه بندی در زمان یادگیری دوباره و آزمون با مدل رگرسیون لجستیک، متغیر مهم دیگری تلقی می شود. در نظر گرفتن معیارهایی چون دقت، حساسیت و نرخ ویژگی ها برای نتایج حاصل نیز دارای ضرورتی خاص در ارائه نتایج صحیح می باشد. در زمان عملیات استخراج ویژگی ها، مرحله کاهش ابعاد داده ای و انتخاب ویژگی ها نیز، وجود دارد که همراه با عملیات طبقه بندی، به صورت دو کلاس مجزا، با مدل رگرسیون لجستیک، این عملیات، انجام خواهد گرفت.

برای تحلیل این روش از برخی پارامترها استفاده می شود که در زیر بیان شده اند:

1) میانگین خطای مربعات (MSE)

¹ Expert member

² Advanced member

³ intermediate member

⁴ Member

⁵ Beginner member

⁶ New born member

⁷ Suspend member

⁸ Banned member

(2) ماتریس سردرگمی¹: این ماتریس یک ماتریس مربعی $N \times N$ می باشد که منظور از N همان تعداد کلاس های دسته می باشد.

(3) دقت²: این میزان برابر است با مقدار تشخیص درست داده ها که با استفاده از فرمول زیر محاسبه می شود:

$$\text{Accuracy} = (\text{Correct_Results}/\text{No_Test_Data}) * 180$$

(4) حساسیت³: به معنی نسبتی از موارد منفی است که آزمایش آن ها را به درستی به عنوان منفی علامت گذاری می کند. این مقدار با استفاده از فرمول زیر محاسبه می گردد:

$$\text{Sensitivity} = (\text{False_Results}/\text{No_Test_Data}) * 180$$

یافته ها:

نتایج پارامتر MSE، ماتریس سردرگمی، میزان دقت و میزان حساسیت در جدول های زیر آورده شده است.

جدول 2-پارامتر MSE

مقدار	پارامتر
0.1648	MSE داده های آزمایشی
0.1563	MSE داده های آموزشی
0.3210	MSE در کل داده ها

جدول 3-ماتریس سردرگمی

منفی پیش بینی شده	مثبت پیش بینی شده	
25	25	مثبت واقعی
25	24	منفی واقعی

جدول 4-میزان دقت

مقدار	پارامتر
90.9091	دقت

جدول 5-میزان حساسیت

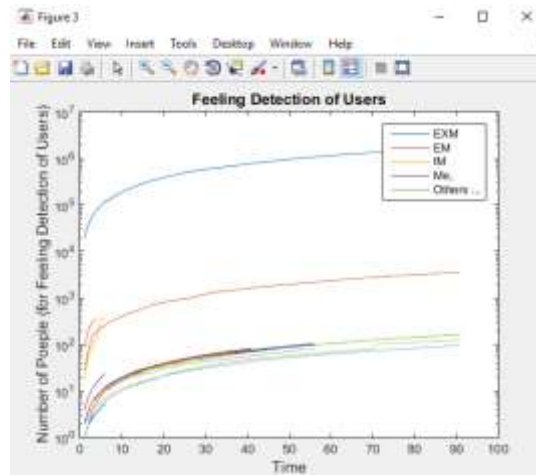
مقدار	پارامتر
89.0909	حساسیت

نمودار میزان پیش بینی بر اساس زمان و تعداد افراد را در شکل 2 مشاهده می شود. همانطور که در شکل 2 مشاهده می شود دسته بندی های مختلف افراد را بر حسب زمان تشخیص نمایش می دهد. حداقل و حداکثر زمان تشخیص در شکل 3 مشاهده می شود و در انتها نمودار زمانی فاکتورهای تاثیرگذار ر در شکل 4 نمایش داده شده است.

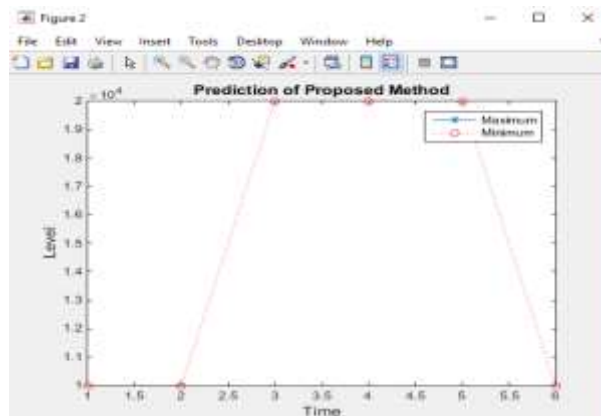
¹ Confusion matrix

² accuracy

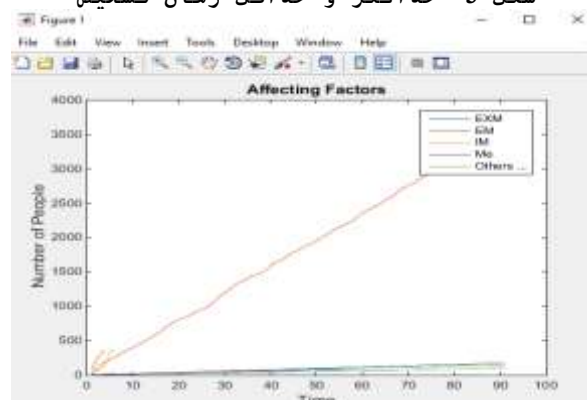
³ sensitivity

شکل 2- پیش بینی زمان و تعداد افراد

شکل 3- حداکثر و حداقل زمان تشخیص

شکل 4- نمودار زمانی فاکتورهای تاثیرگذار

مسئله تحلیل احساسات هکرها بر اساس روشهای زیر در منابع دیگر حل شده نتایجی را به دست آورده اند. بر این اساس در این قسمت دقت به دست آمده در هر یک از روشهای فوق با روش پیشنهادی مقایسه می شوند که نتایج در جدول 6 آمده است.

جدول 6-نتایج دقت در تحلیل احساسات

روش	دقت
SVM	72.90
KNN	65.43
CART	65.91
رگرسیون چند جمله ای	80.57
روش پیشنهادی	90.9091

دلیل بهبود روش پیشنهادی را می توان در دلایل زیر جستجو کرد. درخت های تصمیم بسیار احتمال Overfit شدن را دارند. درخت تصمیم CART نیز چنین است. جهت جلوگیری از Overfit شدن درخت تصمیم CART می توان از یک شرط توقف استفاده کرد. این شرط توقف به الگوریتم می گوید که دیگر ادامه ی درخت را متوقف کند. این کار باعث می شود که درخت CART دیگر ریشه سازی را متوقف کند و درخت را بیش از یک حد آستانه پیچیده نکند (همان طور که می دانید پیچیدگی یکی از دلایل Overfit شدن مدل طبقه بند بود). یکی از این روشها استفاده از تعداد مشخص نمونه در زیر درخت خاص است به گونه ای که اگر تعداد نمونه ها در یک زیر درخت از یک حد آستانه کمتر شد، دیگر درخت ریشه سازی را ادامه نمی دهد. الگوریتم k-نزدیکترین همسایگی یکی از ساده ترین الگوریتم های طبقه بندی است. اما با وجود سادگی، نتایج آن به وضوح قابل رقابت با دیگر الگوریتم ها است. این الگوریتم اغلب به دلیل سهولت تفسیر نتایج و زمان محاسبه پایین مورد استفاده قرار می گیرد. لذا نتایج این روش از روش CART بهتر می باشد.

از جمله معایب روش svm را می توان به شرح زیر بیان کرد: این نوع الگوریتم ها، محدودیت های ذاتی دارند مثلاً هنوز مشخص نشده است که به ازای یک تابع نگاشت، پارامترها را چگونه باید تعیین کرد.

• ماشینهای مبتنی بر بردار پشتیبان به محاسبات پیچیده و زمان بر نیاز دارند و به دلیل پیچیدگی محاسباتی، حافظه زیادی نیز مصرف می کنند.

• داده های گسسته و غیر عددی هم با این روش سازگار نیستند و باید تبدیل شوند.

4-نتایج و بحث

یکی از مهم ترین کارها در زندگی هر انسانی مشورت کردن است. مشورت با دیگران در تمام اموری که به تصمیم گیری مربوط است انجام می گیرد. هم اکنون در عصر ارتباطات نیاز به ارتباط مستقیم برای افراد وجود دارد که بتوانند از اینترنت استفاده کرده و از نظرات و احساسات افراد در زمینه ای که می خواهند استفاده کنند. نظرات کاربران و مشتریان در زمینه های مختلف با ورود وب 2.0 در اینترنت ثبت شد. در این راستا و پس از به وجود آمدن این تکنولوژی افراد توانستند به طور فزاینده ای با هم تعامل داشته باشند و در بیان نظرات شرکت کنند. این کاربران می توانند دیدگاه ها و نظرات خود را با استفاده از انجمن ها و وبلاگ ها و یا دیگر مکان ها اجتماعی به اشتراک بگذارند. این نظرات می توانند برای صاحبان صنایع و محصولات بسیار مفید باشد. همین مسئله باعث شده است تا این نظرات در بین مصرف کنندگان محبوب شده و کاربران فعال می توانند آنها را پیگیری کنند.

چالشی که در این زمینه وجود دارد این است که این نظرات حجم بسیاری را در اینترنت اشغال کرده و هر روز بر این حجم افزوده می شود. لذا، با توجه به این حجم داده، استخراج مطالب مفید مرتب سازی آنها بسیار کاری پر هزینه و وقت گیر است. در دهه اخیر تمایل زیادی برای شناسایی و استخراج خودکار قطبیت نظرات از اینترنت به وجود آمده است. کاربران مایل هستند تا نظرات مثبت و یا منفی را از بین نظرات موجود استخراج کنند.

در این زمینه چالش های زیادی وجود دارد که در اینجا به صورت تیتروار مشاهده می شود:

- 1- در بیشتر تحقیقات صورت گرفته فقط قطبیت نظرات در نظر گرفته شده است ولی با انجام تحلیل های بیشتر می توان از روی لحن بیانات شدت قطبیت را نیز تشخیص داد.
- 2- طول مورد استفاده در متونی که برای نقد و یا تایید یک محصول بیان می شود بسیار کوتاه است.
- 3- برای بیان متون در باره محصولات از یک فرمت استاندارد استفاده نشده است.
- 4- اکثر متون وارد شده برای بیان احساسات به زبان فارسی هنوز دارای دقت تشخیص پایین هستند.
- 5- برای نقد و نوشتن نظرات راجع به محصولات از زبان های مختلف استفاده شده است.

تجزیه و تحلیل احساسات نوعی داده کاوی است که اهمیت نظرات مردم را از طریق پردازش زبان طبیعی (NLP)، زبان شناسی محاسباتی و تجزیه و تحلیل متن را محاسبه کرده و برای استخراج و تجزیه و تحلیل اطلاعات ذهنی از وب و رسانه های اجتماعی و منابع مشابه استفاده می کند. داده های تجزیه و تحلیل داده ها احساسات یا واکنش عمومی را نسبت به محصولات،

افراد یا ایده‌های خاصی نشان می‌دهد و قطعیت محتوا اطلاعات را نشان می‌دهد.

برای تحلیل احساسات عموماً از سه روش استفاده می‌کنند که عبارتند از:

1- روش‌های بانظارت

2- روش‌های بدون نظارت

3- روش‌های نیمه نظارتی

در روش پیشنهادی در این پژوهش در مرحله ابتدایی پیش پردازش قرار دارد. دلیل استفاده از پیش پردازش این است که در بین داده‌های موجود متن‌هایی قرار دارند که یا ناقص هستند و یا قابل استفاده نیستند و همچنین بایستی ریشه یابی افعال نیز در این مرحله استفاده گردد. در مرحله دوم کاربران با استفاده از رگرسیون به پنج دسته تقسیم می‌شوند. در مرحله بعد با استفاده از الگوریتم $tf-idf$ وزن کلمات را مشخص و بیان می‌کنند که توزیع کلمات در متن به چه صورت بوده است. در مرحله آخر تحلیل احساسات و تعیین نظر مثبت و یا منفی کاربران بوده است. برای شبیه سازی این روش از نرم افزار متلب استفاده شده است. نتایج نهایی این روش بیان می‌کند که میزان خطای مربعات در این روش مقدار 0.32 بوده است و میزان دقت به دست آمده در این روش 90.9 درصد اعلام شده است. کارایی این روش در بین روش‌های مقایسه شده دارای مقدار بسیار بهتری است و نتایج خوبی را نمایش می‌دهد.

منابع

- [1] Mahmood, A.M.; Siponen, M.; Straub, D.; Rao, H.R.; and Raghu, T.S. Moving toward black hat research in information systems security: An editorial introduction to the special issue. *MIS Quarterly*, 34(3), 2-22. (2010).
- [2] Hackett R. Facebook Awards Server-crushing Hacker with Its Biggest Ever Bounty, (2017). Available: <http://fortune.com/2017/01/19/facebook-hacker-bug-bounty/>. [Accessed: 28-Apr-2017].
- [3] S. Poria, E. Cambria, R. Bajpai, A. Hussain, A review of a ffective computing: from unimodal analysis to multimodal fusion, *Inf. Fus.* 37 (2017) 98–125.
- [4] S. Poria, E. Cambria, D. Hazarika, N. Mazumder, A. Zadeh, L.-P. Morency, Context-dependent sentiment analysis in user-generated videos, *ACL*, (2017), pp. 873–883.
- [5] E. Cambria, A. Hussain, *Sentic Computing: A Common-Sense-Based Framework for Concept-Level Sentiment Analysis*, Springer, Cham, Switzerland, 2015.
- [6] Walaa Medhat a,*, Ahmed Hassan b, Hoda Korashy, " Sentiment analysis algorithms and applications: A survey", Production and hosting by Elsevier B.V. on behalf of Ain Shams University. <http://dx.doi.org/10.1016/j.asej.2014.04.011>
- [7] ناصر یعقوبی و حمید ناصری و "تحلیل احساسات در شبکه اجتماعی توئیتر با متن کاوی" و مجله انفورماتیک مشهد و جلد 25 و ص 56-67 و 1391
- [8] S.L. Lo, E. Cambria, R. Chiong, D. Cornforth, Multilingual sentiment analysis: from formal to informal and scarce resource languages, *Artif. Intell. Rev.* 48 (4) (2017)499–527.
- [9] E. Cambria, D. Das, S. Bandyopadhyay, A. Feraco, *A Practical Guide to Sentiment Analysis*, Springer, Cham, Switzerland, 2017.